

κῆσε τὴν πρώτην ταύτην δυσκολίαν, καὶ καθυπέβαλε τὰς διανοητικὰς αὐτοῦ δυνάμεις εἰς τὴν θέλησιν, ἣ μάθησις δὲν ἐφάνη πλέον εἰς αὐτὸν τοσοῦτον δύσκολος· διὸ πᾶν ὅ,τι κατ' ἀρχὰς ἐφαίνετο εἰς αὐτὸν ἀκατάληπτοι ἰδέαι, αὐτὰ ἐνόμιζε τώρα ἐναργῆ καὶ εὐληπτα, ἀφοῦ ἡ διάνοια αὐτοῦ ἠδυνήθη ἀνευ μεγάλων κόπων νὰ βαδίσῃ ἀπὸ τῶν αἰτιῶν εἰς τὰ ἀποτελέσματα, καὶ νὰ ἐξάγῃ συμπεράσματα· ἀλλὰ πόσους ἀγῶνας, πόσῃ γενναίαν ἐπιμονὴν δὲν μετεχειρίσθη νὰ φθάσῃ εἰς τοῦτο;

Ἀπὸ τίνος καιροῦ ὁ Φρειδερίκος καὶ ὁ Ἀντώνιος ἀφῆσαντες τὴν ὁποίαν κατώκουν καλύβην, μετώκισαν εἰς τὴν οἰκίαν γραίας τινὸς ὀνομαζομένης Ὀδύλης, ἀρχαίας φίλης τῆς μητρὸς αὐτῶν, καὶ παρὰ τῇ ὁποίᾳ ἔζων οἰκότροφοι.

Ἐκτοτε δὲ ὁ νέος Δόκιμος ἠῤῥῆσε τὸν πρὸς τὴν παιδείαν ζῆλον αὐτοῦ, καὶ ἔχων ἐκεῖ τὸ κέρδος τῆς θερμάστρας καὶ τοῦ λύχνου τῆς κυρίας, ἐμελέτα κατὰ πᾶσαν νύκτα τὰ μαθήματα, τὰ ὁποῖα ἠκροάζετο κατ' ἐκείνην τὴν ἐσπέραν.

Ἡ φυσικὴ εἰς αὐτὸν ἀγχίνοια ὠδήγησε τὸν νέον νὰ ἐπινοήσῃ οἰκοθεν εἶδος σκελῆτης, ἐκ τῆς ὁποίας ὠφελήθη μεγάλως, δηλαδὴ παρεκάλεσε τὴν γραίαν Ὀδύλην νὰ δανείσῃ εἰς αὐτὸν τὴν σύνοψιν αὐτῆς, καὶ νὰ τὸν δείξῃ εἰς ποῖον μέρος τοῦ βιβλίου εὐρίσκετο μία προσευχή, τὴν ὁποίαν αὐτὸς ἤξευρεν ἐκ στήθους. Ἀφοῦ δ' ἐμελέτησεν εἰς τὴν σύνοψιν τὸ σχῆμα ὅλων τῶν λέξεων ἀνά μίαν, καὶ κατώρθωσεν ἐν διαστήματι ἑβδομάδων τινῶν νὰ διακρίνῃ αὐτὰς σποράδην ἐντελέστατα ἀπ' ἀλλήλων, ἐξέταξε τότε, ἂν εὕρισκε, καὶ ἐγνώριζε τὰς αὐτὰς ταύτας λέξεις εἰς ὅλας τὰς σελίδας τοῦ βιβλίου· ἐπειτα ἀνέλυε αὐτὰς εἰς συλλαβὰς, καὶ παρετήρησεν, ὅτι γνωρίζων ἤδη πλῆθος συλλαβῶν, ἠδύνατο συνθέτων αὐτὰς διαφοροτρόπως πρὸς ἀλλήλας ν' ἀναγινώσκῃ τὰς πλείοτερας λέξεις. Πολλάκις μεταξὺ τῆς ἐπιμόχθου ταύτης μελέτης, ὁ ἄθλιος παῖς διόλου καταπεποντημένος ὑπὸ τῶν κόπων τῆς ἡμέρας, ἠσθάνετο τοὺς ὀφθαλμοὺς κλειομένους, ἀλλὰ μιμούμενος παλαιὸν τινα φιλόσοφον ἐν ἀγνοίᾳ εἶχε παρακαλέσει τὴν γραίαν, ἀγρυπνοῦσαν συνήθως μέχρι τῆς ἐνδεκάτης, μετὰ τὸ μεσονύκτιον νὰ ἐξυπνίξῃ αὐτόν, ὅσάκις τὸν ἐλέπη ἀποκοιμημένον.

Ὅμοιως μετεχειρίζετο εἰς τὴν μελέτην καὶ ὅλην τὴν ἡμέραν τῆς Κυριακῆς, διότι ἀφοῦ ἠκροάζετο τὴν θείαν λειτουργίαν, καὶ ἔκαμε μικρὸν περίπατον, ἐπέστρεφεν εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ δὲν ἄφινεν ἀπὸ τὰς χεῖρας τὸ βιβλίον εἰμὴ τὸ ἐσπέρας, ὅτε ἤρχετο μετὰ τῆς γραίας Ὀδύλης πρὸς ἐπίσκεψιν γειτόνων τινῶν.

Ἰπῆρχε φυσικῶς ἀδύνατον νὰ μὴν ἐπιτύχῃ ὁ Φρειδερίκος ἐκ τοιαύτης γενναίας ἐπιμονῆς τῶν

εὐτυχεστέρων ἀποτελεσμάτων· διότι περὶ τὰ τέλη τῆς ἀνοίξεως ἀνεγίνωσκε τῷ ὄντι κάλλιστα, ὁπότε συνέλαβε τὴν ἰδέαν νὰ παραδώσῃ μαθήματα εἰς τὸν Ἀντώνιον, ὅστις δὲν εἰργάζετο εἰς τὸ ἴδιον ἐργαστάσιον· ἀλλ' ὅλαι αὐτοῦ αἱ προσπάθειαι καὶ παρακλήσεις ἀπέβησαν ἀνωφελεῖς.

Τί χρησιμεύει εἰς τὸ κλῶσιμον τοῦ βαμβακίου τὸ νὰ γνωρίζῃ τὴν ἀνάγνωσιν, ἀπεκρίνετο συνεχῶς ὁ Ἀντώνιος;

Ὁ Φρειδερίκος ἠναγκάσθη νὰ παύσῃ τοῦ νὰ ἐλπίζῃ, ὅτι ἠδύνατό ποτε νὰ νικήσῃ τὴν ἀμέλειαν τοῦ ἰδίου αὐτοῦ ἀδελφοῦ, ἤξηκρούθει δὲ αὐτὸς τὰς ὁποίας εἶχεν ἀρχίσει μελέτας, καὶ μετ' ὀλίγον ἐξήτησεν ἐπιμόνος παρὰ τοῦ διδασκάλου νὰ προδιδαθῇ εἰς τὴν πρώτην τάξιν, ὅπου παρεδόθη μαθήματα τῆς γραφῆς καὶ τῆς ἀριθμητικῆς, καὶ μᾶλλον ἐξ ἰδίας μελέτης ἢ ἐκ τῶν ἀναπτύξεων τοῦ διδασκάλου ὠφελούμενος, προώδευσε ἐπίσης καὶ εἰς τὰ μαθήματα ταῦτα, καθὼς καὶ εἰς τὴν ἀνάγνωσιν.

Δύο ἔτη παρῆλθον τοιοιτοτρόπως· ὁ δὲ Κ. Καρτμάνος ἐν τούτοις εἶχεν αὐξήσει πάλιν τὸν μισθὸν τοῦ Φρειδερίκου.

(ἀκολουθεῖ)

ΤΟ ΝΗΠΕΝΘΕΣ.

Διηγείται ὁ Ὅμηρος εἰς τὸ Δ'. τῆς Ὀδυσσεΐας ὅτι μετὰ τὴν καταστροφὴν τῆς Τροίας, ὁ Τηλέμαχος περιφερόμενος πρὸς ἀνέυρεσιν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ φθάσας εἰς τὴν Σπάρτην, ἐφιλοξενήθη ὑπὸ τοῦ Μενελάου, καθ' ἣν ἐποχὴν οὗτος ἐώρταζε τοὺς γάμους τῶν τέκνων αὐτοῦ Μεγαπένθους καὶ Ἑρμιόνης. Ἐπειδὴ δὲ, τῶν ἄλλων εὐθυμούντων, μόνος ὁ Τηλέμαχος καταπιεζόμενος ὑπὸ τοῦ βάρους τῆς ὀδυνηρᾶς αὐτοῦ θλίψεως, διότι οὐδ' ἐνταῦθα ἠδυνήθη νὰ μάθῃ τι περὶ τῆς τύχης τοῦ Ὀδυσσεῶς, ἐφαίνετο σκυθρωπὸς καὶ βυθισμένος εἰς λυπηροὺς λογισμοὺς, ἡ Ἑλένη διὰ τὸν τὸν παρηγορήσῃ ἀνέμιξεν εἰς τὸν προσενεχθέντα αὐτῷ οἶνον γάρμακον ρηπεινθές, ἀχολοῖ καὶ πανσίλυπον πάντων τῶν κακῶν (α')· ὁ δὲ ἐκ τούτου τοῦ γαρμάκου πιὼν, προσθέτει ὁ ποιητὴς δὲν δύναται νὰ δακρύσῃ δι' ὅλης ἐκείνης τῆς ἡμέρας, οὐδὲ ἂν ἴδῃ νὰ ἀποθάνωσιν ἢ νὰ σφαγῶσιν ἐνώπιον αὐτοῦ οἱ γονεῖς, τὰ τέκνα, ἢ οἱ ἀδελφοὶ ἢ φίλοι αὐτοῦ· καὶ ὅτι ἡ Ἑλένη εἶχε λάβει τὸ φάρμακον τοῦτο παρὰ τῆς Πολυδάμνης γυναικὸς τοῦ Θῶρου, βασιλεῶς τῆς Αἰγύπτου (β').

(α) Ὅμηρ. Ὀδυσ. Δ. 221.

(β) Αὐτόθι 227.

ΤΟ ΝΗΠΕΝΘΕΣ.

Πολλοὶ τῶν παλαιῶν συγγραφέων ἐκοπίασαν ματαίως ζητοῦντες νὰ προσδιορίσωσι τὸ νηπενθές τοῦτο φάρμακον καὶ τὸ παράγον αὐτὸ φυτόν. Καὶ ὁ μὲν Θεόφραστος καὶ Πλίνιος νομίζουσιν ὅτι τὸ νηπενθές εἶναι φυτὸν τῆς Αἰγύπτου, ἔχον ναρκωτικὴν δύναμιν τῆς ὁποίας τὰ ἀποτελέσματα ὁ Ὅμηρος ποιητικῶς πῶς ἐξύψωσεν· ὁ δὲ Σικελιώτης Διόδωρος εἰς τὸ περὶ Αἰγυπτίων λέγει ῥητῶς· «τῆς δ' Ὅμηρου παρουσίας (ἐν Αἰγύπτῳ) ἄλλα τε σημεῖα γέρονσι, καὶ μάλιστα τὴν τῆς Ἑλένης γενομένην παρὰ Μεγέλαφ φαρμακείαν, καὶ λήθην τῶν συμβεβηκότων κακῶν· τὸ γὰρ νηπενθές φάρμακον, ὃ λαβεῖν φησὶν ὁ ποιητὴς τὴν Ἑλένην ἐκ τῶν Αἰγυπτίων Θηβῶν παρὰ τῆς Πολυδάμνης τῆς Θώρου γυναικὸς, ἀκριβῶς ἐξητακῶς γαίνεται· ἔτι γὰρ καὶ νῦν τὰς ταύτης γυναικας χρῆσθαι, τῇ προειρημένῃ δυνάμει λέγουσι, καὶ παρὰ μόνας ταῖς Διοσπολίτισιν ἐκ παλαιῶν χρόνων ὀργῆς καὶ λύπης φάρμακοι εὐρησθῆναι φασί (γ)

Ἄλλ' ὁ Πλούταρχος, ὁ Ἀθηναῖος καὶ Φιλόστρατος δι´σχυρίζονται ἀπ' ἐναντίας ὅτι ὁ Ὅμηρος διὰ τῆς παυσιλύπου δυνάμεως τοῦ νηπενθοῦς ἐννοεῖ τὰ θέληγτρα τῆς ὁμιλίας τῆς Ἑλένης, διὰ τῶν ὁποίων εἶχε καταπύσει τὴν λύπην τοῦ Τηλεμάχου. Πολ-

λοὶ δὲ καὶ ἐκ τῶν νεωτέρων φιλολόγων ἐματαιοπύνησαν ἐπίσης περὶ τὴν ἐξήγησιν τοῦ Ὅμηρικοῦ νηπενθοῦς, καὶ ἀπεπλανήθησαν μάλιστα εἰς μυθώδεις ὑποθέσεις ἐτι μᾶλλον ἀπιθάνους τῶν εἰς ἃς οἱ ἀρχαῖοι περιέπεσον.

Ἄλλ' ἂν ἀπεκδυθέντες τὴν κατὰ τῶν θαυμασίων διηγήσεων τῶν ἀρχαίων γενικὴν πρόληψιν, ἐξελεγχθῶσιν ἤδη σφαλερὰν ἐπὶ πολλῶν τοιούτων ἀντικειμένων, παραβάλωμεν τὸ Ὅμηρικόν νηπενθές μετὰ τὴν εἰς ἡμᾶς γνωστὴν κανναβίνην (haschisch), δὲν δυνάμεθα τάχα νὰ υποθέσωμεν πιθανῶς, ὅτι τὸ παυσιλύπον φάρμακον τῆς Ἑλένης εἶναι τὸ ἐν Ἰνδία καὶ Αἰγύπτῳ ἐκ τῆς 5^{ης} ἀπὸ Χριστοῦ ἑκατονταετηρίδος γνωστὸν μεθυστικόν τοῦτο φάρμακον;

Ἐπειδὴ δὲ δὲν σώζεται οὐδεμία περιγραφή τοῦ φυτοῦ τοῦ παράγοντος τὸ Ὅμηρικόν νηπενθές, ἐπομένως οὐδὲ δυνάμεθα νὰ κρίνωμεν ἄλλως περὶ τῆς ταυτότητος ἢ ὁμοιότητος τούτου καὶ τῆς κανναβίνης, εἰ μὴ παραβάλλοντες τὰς ἐνεργείας τὰς ὁποίας ὁ Ὅμηρος καὶ Διόδωρος ἀποδίδουσιν εἰς τὸ νηπενθές τῆς Ἑλένης πρὸς τὰς τῆς Ἰνδικῆς κανναβίνης. Ἰδοὺ πῶς περιγράφει ταύτην ἡ ἐπιστημονικὴ ἐφημερίς τῆς Γερμανίας.

«Ἡ κανναβίνη ἀνακαλυφθεῖσα κατὰ τὸ 658 ἀπὸ Χριστοῦ εἰς τὴν Νισκαδούρην τοῦ Κορονζανίου ὑπὸ τοῦ Αἰδερ ἀρχηγοῦ τῶν Σέχιδων, εἶναι προϊόν εἶδους τινὸς κανάβεως ὀνομαζομένου ὑπὸ τῶν ἐγχωρίων Ζακίρ ἢ Χασσίς· ἔχει δὲ τὴν ιδιότητα τοῦ νὰ προξενῇ ἱλαρὰς καὶ εὐαρέστους φαντασίας μετ' ἐκστάσεως. Καὶ ὁ μὲν Ἐβαν-Δζιαρλά διακρίνει δύο εἶδη αὐτοῦ, τὸ ἄγριον καὶ τὸ κηπευτόν, τὸ ὁποῖον εἶναι τὸ καλῆτερον· ὁ δὲ Ἐβαν-Βαϊτάρης εἰς τὸ περὶ ἀπλῶν φαρμάκων αὐτοῦ σύγγραμμα ἀναφέρει καὶ τρίτον εἶδος αὐτοῦ τὸ καλούμενον Ἰνδικὴ κανναβίνη, λέγων ὅτι τοῦτο εἰς μεγάλην δόσιν μιᾶς μέχρι δύο δραχμῶν προξενεῖ ἰσχυράν μέθην, ἢ δὲ κατάχρησις αὐτοῦ ἐπιφέρει φρεναλλοιώσιν, ἐνίοτε δὲ καὶ θάνατον· καὶ ὅτι οἱ μὲν Φακίραι ἐφήνοντες τὰ φύλλα τοῦ φυτοῦ τούτου ζυμῶνουσιν αὐτὰ καὶ σχηματίζουνσι πάσταν, τινὲς δὲ ἀποξηραίνοντες μιγνύουσι μετὰ σιδήμου καὶ ζαχάρεως πρὸς σχηματισμὸν δελταρίων (pastilles)· καὶ ὅτι τὰ κακὰ ἀποτελέσματα τοῦ φυτοῦ τούτου ἠνάγκασαν ἅπαντας τοὺς

Σουλτάνους νὰ ἐξορίσωσιν αὐτὸ τῆς ἐπικρατείας αὐτῶν μέχρι τῶν χρόνων Ἀχμέτου, Σουλτάνου τῆς Βαβυλώνης, ὅστις ἐκ τῆς Ἐγίρης διέδωκε τὴν χρῆσιν αὐτοῦ μέχρι τοῦ Καΐρου κατὰ τὸ ἔτος 815 ἀπὸ Χριστοῦ. »

Αἱ μεθυστικαὶ ιδιότητες τῆς κανναβίνης (ἡ Χασισίου), γνωσταὶ εἰς τοὺς λαοὺς τῶν Ἰνδιῶν πρὸ ἀμνημονεύτων χρόνων προέρχονται, φαίνεται, ἐκ τῶν νιτρῶδων ἀλάτων τῶν ἐμπεριεχομένων εἰς τὰς γαίας ἐν αἷς γεννᾶται ἡ καλλιεργεῖται· εἰς δὲ τὰ Νοσοκομεῖα τῆς Καλκούτης ἐγένοντο ἐκ τῆς ρυτίνης τοῦ φυτοῦ τούτου διάφορα πειράματα, ἐξ ὧν ἀπεδείχθη, ὅτι ἡ οὐσία αὕτη χρησιμεύει τὰ μέγιστα κατὰ τοῦ ἀρθρίτου, τοῦ τετάνου, τῆς λύσσης, τῆς Ἀσιατικῆς χολέρας, κατὰ τῆς τρεμούσης παραφροσύνης τῶν οἰνοποτῶν, καὶ κατὰ τῶν σπασμῶν τῶν παιδῶν.

Νέα δὲ τις περιγραφή Ἰνδικῆς τινος ἑορτῆς ἐπικυροῖ τὴν χρῆσιν τῆς κανναβίνης πρὸς κατασκευὴν μεθυστικοῦ τινος καὶ εὐαρέστως ἀλλοιοῦντος τὰς φρένας ποτοῦ· αὕτη δὲ εἶναι ἡ τῆς μεγάλης ἑορτῆς τοῦ Δούγα-Πούδια, ἣτις λαμβάνει πέρας διὰ τῆς ἱεροπραξίας τοῦ Βιζουργίου, ἥτοι τῆς εἰς τὸν ποταμὸν θαπτίσεως τοῦ εἰδώλου, μετὰ τὴν ὁποίαν ὁ λαὸς παραδίδεται εἰς ἐκστατικὴν μέθην, τὴν ὁποίαν προκαλεῖ διὰ τινος ποτοῦ κατεσκευασμένου ἐκ τῶν φύλλων τῆς κανναβίνης.

Πολλοὶ πρὸς τούτοις τῶν νεωτέρων κατὰ τὴν Ἰνδικὴν καὶ τὴν Αἴγυπτον δοκιμάσαντες ἐφ' ἑαυτῶν τὴν ἐνέργειαν τῆς κανναβίνης, ἐβεβαίωσαν ὅτι μετὰ τὴν κατάποσιν τῶν ἐκ ταύτης κατεσκευασμένων δελταρίων, ἐπῆλθεν εἰς αὐτοὺς εὐάρεστος ἐκστασις, κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ὁποίας ἐφαντάζοντο ὅτι βλέπουσιν ὠραιότατας νεάνιδας, λαμπροτάτας οἰκοδομὰς, πολυτελέστατα συμπόσια, καὶ ἀνθοστολίστους λειμῶνας· ὅτι παρευρίσκονται εἰς περιφανέστατα συμπόσια, εἰς ἀξιόλογα θεάτρα, εἰς μεγαλοπρεπεῖς χοροὺς ἢ ὑψηλὰς συναναστροφάς, καὶ ὅτι ἀκούουσιν ἑναρμονίους ἤχους θαυμασίου μουσικῆς καὶ θελκτικώτατα ἄσματα· ὁμολογοῦσι δὲ οἱ πεῖραν λαβόντες τῆς κανναβίνης περιηγηταὶ οὗτοι, ὅτι ἡ ἐκ ταύτης προξενουμένη ἐκστατικὴ καὶ χαριεστάτη μέθη διαρκεῖ περίπου δέκα μέχρι δεκαπέντε ὥρῶν, σύμφωνον καὶ τοῦτο πρὸς τὴν δι' ὅλης τῆς ἡμέρας παυσίλυπον δύναμιν τοῦ Ὁμηρικῷ νηπενθοῦς.

Ἐπὶ τέλους πολλοὶ θαυματοποιοὶ (ἀγύρται) μετεχειρίσθησαν τὴν μεθυστικὴν δύναμιν τῆς κανναβίνης πρὸς ἐξαπάτησιν τῶν ἀπλουστέρων, ὑποσχόμενοι νὰ προξενήσωσιν εἰς αὐτοὺς δι' ὑπερφυσικῶν φαρμάκων καὶ ἐπωδῶν τὴν ἀπολαυτὴν πάσης ἐπιθυμίας· μεθύοντες δὲ αὐτοὺς διὰ τῆς κανναβίνης, ἀνέπειθον εὐκόλως ὅτι πραγματικῶς ἀπῆλθυσαν πᾶν ὅ,τι κατὰ τὴν ἐκστασιν αὐτῶν ἐφαντάσθησαν.

Καὶ τοιοῦτον μὲν εἶναι τὸ τῶν ἀρχαίων νηπενθὲς καὶ ἡ περὶ τῆς ταυτότητος αὐτοῦ μετὰ τῆς κανναβίνης γνώμη ἡμῶν.

Οἱ δὲ νεώτεροι φυσιολόγοι ὀνομάζουσι νηπενθὲς περιεργότατόν τι Ἰνδικὸν φυτόν, τὸ ὁποῖον παριστᾷ ἡ ἀνωτέρω εἰκονογραφία.

Τὸ ἐξάισιον καὶ μοναδικὸν φαινόμενον τοῦ φυτοῦ τούτου εἶναι τὰ σωληνοειδῆ ἀγγεῖα, τὰ ὁποῖα φαίνονται ἐπ' αὐτοῦ, καὶ τὰ ὁποῖα ἔχουσιν ἐπὶ τῆς ἄνω ἄκρας αὐτῶν στρογγύλον πῶμα, ἀνοιγόμενον καθ' ἐκάστην πρωΐαν, καὶ κλειόμενον τὸ ἑσπέρας· τὰ δὲ ἀγγεῖα ταῦτα ὑπάρχουσιν ἀδιακόπως πλήρη ὕδατος, ἔνδον τοῦ ὁποίου γεννῶνται, ζῶσι καὶ θνήσκουσι διάφορα εἶδη μικρῶν σκωλήκων. Καὶ ὅταν μὲν τὸ πρῶν ἀνοίξῃ τὸ πῶμα, τὸ ὕδωρ ὀλιγοστεύει κατὰ τὸ ἥμισυ ἐν τῷ δικστήματι τῆς ἡμέρας· ἀλλ' ἄφου κλείσῃ τὸ ἑσπέρας, ἀναπληροῦται πάλιν κατὰ τὸ διάστημα τῆς νυκτός, καὶ οὕτω τὴν ἐπαύριον τὰ ἀγγεῖα εὐρίσκονται πάλιν πλήρη ὕδατος.

Οἱ Ὀρεινοὶ τῶν Ἰνδιῶν ἔχουσι, κατὰ τὰς διηγήσεις, διαφόρων περιηγητῶν, πολλὰς προλήψεις περὶ τῶν ιδιοτήτων τοῦ φυτοῦ τούτου· ἐξαιρέτως δὲ νομίζουσιν, ὅτι ὅταν τις κόψῃ τὰ προειρημένα ἀγγεῖα καὶ τὸ ἐν αὐτοῖς ὕδωρ χυθῇ ἐπὶ τῆς γῆς, ἐπέρχεται ἀφύκτως βροχὴ κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν· καὶ πρὸς τούτοις νομίζουσι τὸ εἰς τὰ ἀγγεῖα τοῦ νηπενθοῦς ὕδωρ, ὡς τὸ μόνον ἱαματικὸν κατὰ τῆς ἀκουσίου οὐρήσεως τῶν παιδῶν· διὸ καὶ ῥαντίζουσι καὶ ποτίζουν αὐτὰ πάσχοντα.

Κατὰ τὰς παρατηρήσεις τῶν φυσιολόγων αἱ ῥίζαι τοῦ νηπενθοῦς εἶναι στυπτικαί, τὰ δὲ φύλλα αὐτοῦ καταφυκτικά· ἐξάγουσι πρὸς τούτοις ἐκ τοῦ νηπενθοῦς σιρόπιον, τὸ ὁποῖον μεταχειρίζονται οἱ ἱατροὶ ἐσωτερικῶς μὲν εἰς τοὺς πάσχοντας ἀπὸ μεγάλης θερμῆς, ἐξωτερικῶς δὲ εἰς τὰς ἐρυσιπέλας καὶ εἰς τὰς μεγάλας φλογώσεις τοῦ δέρματος. Γ.